

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра внутрішньої медицини № 2 з післядипломною освітою

Силабус навчальної дисципліни
«Практична підготовка з медсестринства
у сімейній медицині»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ЄКТС
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Каф внутрішньої медицини №2 з післядипломною освітою Центр реконструктивної та відновної медицини (Університетська клініка) ОНМедУ
Викладач (-і)	Волошина О.Б., д.мед.н., професор, зав. кафедри
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Данильчук Галина Олександрівна, завуч кафедри + 38 (097)305 4035 E-mail: galyna.danylchuk@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 17.00 кожного четверга, Онлайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга, Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни – формування знань та навичок, необхідних у роботі фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 223 «Медсестринство», та удосконалення навичок, набутих при вивченні попередніх дисциплін.

Мета дисципліни: опанування здобувачем практичних навичок, одержаних при вивченні основних клінічних та теоретичних дисциплін та їх подальшого поглиблення й удосконалення під час роботи в лікувально-профілактичних закладах, а також для ознайомлення з організацією лікувальної та протиепідемічної роботи, з основами етики й медичної деонтології, для закріплення навичок санітарно-просвітницької роботи, підготовки до майбутньої самостійної роботи як в умовах стаціонару, так і в амбулаторно-поліклінічній ланці медичних закладів України.

Завдання навчальної дисципліни:

1. Поглиблення і систематизації отриманих теоретичних знань.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра внутрішньої медицини № 2 з післядипломною освітою

2. Удосконалення практичних навичок і вмінь з догляду за хворими відповідно до принципів медичної етики і деонтології.
3. Відпрацювання, та повного оволодіння технікою виконання маніпуляцій, передбачених програмою; розвитку професійного мислення;
4. Здійснення диференційованого догляду за пацієнтами.
5. Засвоєння принципів організації лікувально-охоронного режиму.
6. Проведення санітарно-освітньої роботи.

Очікувані результати.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- принципи організації роботи медичної сестри амбулаторії та денних стаціонарах;
- принципи послідовності ведення хворих в системі амбулаторія сімейного лікаря - стаціонар - амбулаторія сімейного лікаря; брати участь у забезпеченні спостереження за здоровими і перехворілими пацієнтами;
- техніку виконання медичних маніпуляцій;
- методику проведення об'єктивного і суб'єктивного огляду пацієнта за системами органів;
- знати принципи оформлення медичної документації.

Вміти:

- проводити профілактику найбільш поширених захворювань;
- виявляти фактори ризику виникнення захворювання; оцінювати стан здоров'я пацієнта, і вміти проводити моніторинг стану здоров'я;
- провести огляд пацієнта за системами органів;
- проводити спостереження за вагітними, породіллями, новонародженими та дітьми раннього віку;
- здійснювати підготовку пацієнта до діагностичних маніпуляцій;
- забезпечувати і підтримувати особисту гігієну пацієнтів;
- дотримуватися біоетичних і законодавчих норм при спілкуванні із пацієнтом або його родичами;
- працювати в мультидисциплінарній команді;
- виконувати необхідні медичні маніпуляції;
- вести медичну документацію.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання:

Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять.

Методи навчання:

Практичні заняття: бесіда, рольові ігри, вирішення клінічних ситуаційних задач, відпрацювання навичок огляду пацієнтів, відпрацювання навичок виконання маніпуляцій, інструктаж та відпрацювання навичок на симуляційних муляжах, безпосередня робота з пацієнтом.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Етапи медсестринського процесу, їх взаємозв'язок. Перший етап медсестринського процесу: медсестринське обстеження пацієнта.

Опитування пацієнта медичною сестрою (паспортні дані, скарги, анамнез хвороби, анамнез життя). Обстеження пацієнта в межах компетенції медичної сестри. Загальний стан

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра внутрішньої медицини № 2 з післядипломною освітою

пацієнта різних вікових періодів. Загальне оцінювання поведінки, свідомості, положення тіла (активне, пасивне, вимушене), виразу обличчя. Антропометричні виміри.

Тема 2. Другий етап медсестринського процесу: медсестринська діагностика, формулювання проблем пацієнта.

Класифікація проблем пацієнта. Виявлення проблем пацієнта при конкретному захворюванні. Визначення пріоритетних проблем. Формулювання медсестринського діагнозу, документування.

Тема 3. Третій етап медсестринського процесу: планування медсестринського догляду.

Складання індивідуального плану догляду за пацієнтом, його значення. Використання стандартних планів клінічного догляду за пацієнтом при написанні індивідуального плану. Погодження плану догляду з пацієнтом та членами його сім'ї. Документування плану догляду в навчальній медсестринській історії хвороби.

Тема 4. Четвертий етап медсестринського процесу: реалізація (виконання) плану медсестринських втручань.

Типи медсестринських втручань: залежні, незалежні, взаємозалежні. Визначення об'єму медсестринських втручань, документування.

Тема 5. П'ятий етап медсестринського процесу: оцінювання результатів і корекція догляду.

Аналіз причин отриманих результатів і формулювання висновків. Документація оцінювання в навчальній медсестринській історії хвороби.

Тема 6. Медсестринський процес при хворобах органів дихання Удосконалення практичних навичок та умінь.

Медсестринський процес при хронічних обструктивних захворюваннях легень, бронхіті, бронхіальній астмі, бронхоекстатичній хворобі, пневмоніях, плевритах. Оволодіння навичками медсестринського обстеження пацієнта, визначення його наявних проблем і встановлення медсестринських діагнозів. Планування медсестринських втручань та їх реалізація. Надання допомоги пацієнтам при задишці, кашлі та ядусі. Відпрацювання навичок підготовки пацієнта та взяття харкотиння для лабораторних досліджень; підготовка пацієнта до проведення інструментальних обстежень (рентгенологічного, бронхоскопії, спірометрії).

Тема 7. Медсестринський процес при хворобах серцево-судинної системи. Удосконалення практичних навичок та умінь.

Виявлення дійсних проблем пацієнта при артеріальній гіпертензії, атеросклерозі, стенокардії, інфаркті міокарда, при хронічній серцевій недостатності. Критерії оцінювання стану пацієнта після медсестринського обстеження пацієнта. Функції медсестри у вирішенні дійсних проблем пацієнтів з серцево-судинними захворюваннями, у діагностичному та лікувальному процесах, мотивованому догляді та опіці. Невідкладна долікарська допомога при невідкладних серцево-судинних станах.

Тема 8. Медсестринський процес при хворобах нирок та сечовивідних шляхів. Удосконалення практичних навичок та умінь.

Виявлення дійсних проблем пацієнтів при інфекціях сечовивідних шляхів, пієлонефриті, гломерулонефриті, хронічній хворобі нирок, нирково-кам'яній хворобі. Критерії оцінювання стану пацієнта після медсестринського обстеження. Планування медсестринських втручань та їх реалізація: підготовка пацієнта та взяття сечі для загального клінічного дослідження, проби за методами Зимницького, Нечипоренка; підготовка до інструментальних обстежень (екскреторної урографії, комп'ютерної томографії, рентгенографії нирок). Догляд за пацієнтами з патологією нирок (зважування пацієнтів, антропометрія, застосування сечоприймача та підкладного судна, визначення водного балансу). Принципи лікування та дієтотерапії. Первинна і вторинна профілактика.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра внутрішньої медицини № 2 з післядипломною освітою

Тема 9. Медсестринський процес при захворюваннях органів травлення. Удосконалення практичних навичок та умінь.

Медсестринський процес при хронічному гастриті, виразковій хворобі шлунка та дванадцятипалої кишки хронічних гепатитах, цирозі печінки, холециститах та жовчнокам'яній хворобі: медсестринська діагностика, планування медсестринських втручань. Реалізація плану медсестринських втручань. Підготовка пацієнта та участь в лабораторних дослідженнях та інструментальних обстеженнях (радіоізотопному скануванні, УЗД, біопсії, лапароскопії, езофагодуоденоскопії). Виконання лікарських призначень. Оцінювання результатів виконання плану медсестринських втручань та їх корекція. Профілактика захворювань

Тема 10. Медсестринський процес при алергічних захворюваннях. Удосконалення практичних навичок та умінь.

Медсестринський процес та невідкладна допомога при основних алергійних захворюваннях: бронхіальній астмі, полінозах, кропив'янці, алергодерматиті, медикаментозній алергії, харчовій алергії, анафілактичному шоку, набряку Квінке. Виявлення основних клінічних симптомів (ранніх).

Тема 11. Медсестринський процес при захворюваннях системи крові. Удосконалення практичних навичок та умінь.

Виконання медсестринського процесу при анемії, гострих та хронічних лейкозах, тромбоцитопенії, тромбоцитопатії, гемофілії, геморагічному васкуліті, ДВЗ-синдромі. Оволодіння навичками медсестринського обстеження пацієнта, виявлення його дійсних проблем та встановлення медсестринських діагнозів. Відпрацювання навичок підготовки пацієнта до лабораторних досліджень (загального аналізу крові, біохімічного, імуноферментного та цитогенетичного дослідження крові, стерильної пункції, біопсії лімфатичних вузлів, копрології тощо) та інструментальних обстежень (різних видів ендоскопії, ЕКГ тощо).

Тема 12. Медсестринський процес при хворобах ендокринної системи. Удосконалення практичних навичок та умінь.

Виявлення дійсних проблем пацієнта при захворюваннях щитоподібної залози, цукровому діабеті, ожирінні. Відпрацювання навичок підготовки пацієнта до додаткових методів обстеження (біохімічного аналізу крові, гормонального дослідження, імунологічного дослідження, радіоізотопного сканування, сцинтиграфії щитоподібної залози, УЗД тощо). Особливості інсулінотерапії. Невідкладна допомога при коматозних станах (гіперглікемічній та гіпоглікемічній комі) Виконання призначень лікаря. Навчання пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Методологія алгоритмів виконання практичних навичок з основ медсестринства: навчально-методичний посібник, 1 частина / Сакевич В.Д., Казаков Ю.М., Трибрат Т.А. — Львів: «Магнолія-2006», 2022. — 156 с.
2. Медсестринство у внутрішній медицині: підручник / Шегедин М. Б., Безкоровайна У. Ю., Дацко Л. П. та ін. — Нова книга, 2020. — 224 с.
3. Основи медсестринства: Підручник для мед. ВНЗ I—III рів. акред. — 3-тє вид., перероб. і доп. Затверджено МОЗ / Лісовий В.М., Ольховська Л.П., Капустник В.А. — К., 2018. — 912 с. Основи медсестринства в модулях: Навч. посіб. для мед. ВНЗ I—III р.а. — 3-тє вид., випр. Затверджено МОЗ / Касевич Н.М. — К., 2018. — 480 с.
4. Сестринська справа: підручник / Н.М. Касевич, І.О. Петряшев, В.В. Сліпченко, Ф.І. Левіна, Л.В. Виноград, Г.Г. Рой, А.М. Скороход, О.Д. Манаєнкова, С.С. Павловська, Л.В.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра внутрішньої медицини № 2 з післядипломною освітою

Холявицька, О.В. Кануннікова; за ред. В.І. Литвиненка; за ред. В.І. Литвиненка, Н.М. Касевич. — 3-є вид., випр. — К. : ВСВ — Медицина, 2017. — 816 с.

Додаткова:

1. Медсестринство у внутрішній медицині: підручник /О.С. Стасишин, В.В. Стасюк, І.М. Бандура, І.В. Вібла та ін. — 5-е видання, перероблене і доповнене. — К. : Медицина, 2019. — 496 с.

2. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. [для студ. ВМНЗ I-III р. а.] / Н.М. Касевич ; за ред. В.І. Литвиненка - вид 6-те, випр. — К. : Медицина, 2014. - 422 с.

3. Nursing practice in therapeutic department: training manual / comp. L.D. Boreiko, I.A. Plesh, H.H. Mararash. — Chernivtsi: BSMU, 2023. — 163 p.

Електронні інформаційні ресурси:

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 No 302 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/302-2018-п#Text>

2. Інституціональний репозитарій Одеського національного медичного університету (ІРОНМедУ) URL: <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/>

3. Реєстр медико-технологічних документів. [Електронний ресурс] — режим доступу <https://dec.gov.ua/mtd/home/>

4. Галузеві стандарти та клінічні настанови. [Електронний ресурс] — режим доступу https://dec.gov.ua/cat_mtd/galuzevi-standarti-ta-klinichni-nastanovi/

5. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/e-resources/>

6. Міністерство охорони здоров'я України. URL: <https://moz.gov.ua/strategija-rozvitku-medichnoi-osviti>

7. База даних SCOPUS. URL: <https://www.scopus.com/sources>

8. British Medical Journal - Learning. URL: <https://new-learning.bmj.com>

9. National Library of Medicine. PubMed. URL: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov>

10. <https://onmedu.edu.ua/> - сайт Одеського національного медичного університету

11. <https://onmedu.edu.ua/kafedra/propedevniki-vnutrishnih-hvorob-ta-terapii/> -

Інформаційна сторінка кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб та терапії ОНМедУ

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи студентів.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички. Відмінно інтерпретує данні клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра внутрішньої медицини № 2 з післядипломною освітою

Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички. Добре інтерпретує данні клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під та інтерпретує данні клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра внутрішньої медицини № 2 з післядипломною освітою

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.